

**МЕДИЦИНСКИ УНИВЕРСИТЕТ-ПЛОВДИВ
ФАКУЛТЕТ ПО МЕДИЦИНА**

ПРОГРАМА
ПО
ПЕДИАТРИЯ
за студенти по медицина

**Приета от Катедрен съвет с Протокол No 6 /14.09.2020 и Протокол
№ 2/03.02.2021**

Утвърдена на Факултетен съвет с Протокол № 5 от 08.07.2020г.

Педиатрия

Дисциплина	Изпит в семестър	Часове				Часове по години и семестри	
		Общо	Лекции	Упражнения	Кредити	V	
Педиатрия	X					IX	X
		210	90	120	12,3	45/60	45/60

Наименование на дисциплината:
„Педиатрия”

Вид на дисциплината съгласно ЕДИ:
Задължителна

Ниво на обучение:
Магистър /М/

Форми на обучение:
Лекции, упражнения, самоподготовка.

Продължителност на обучение:
Два семестъра

Хорариум:
90 часа лекции, 120 часа упражнения

Помощни средства за преподаване:
Мултимедийни презентации, дискусии, демонстрация на клинични случаи, решаване на клинични задачи, периодична проверка на знанията с тестове.

Форми на оценяване:
Текущо оценяване чрез тестово изпитване и колоквиуми, практичен и теоретичен изпит в края на обучението.

Формиране на оценката:
Формира се на база на следните оценки:

- Семестриални оценки от асистента въз основа на знанията, активността и редовността по време на упражнения.
- Оценки от проведените тестове в края на всеки две основни глави в педиатрията.
- Оценка от семестриален изпит.

Аспекти при формиране на оценката:
Дисциплина, редовна подготовка за упражнения, участие в дискусии, решаване на тестове.

Семестриален изпит:

Състои се от тест върху всички въпроси от конспекта, практически изпит върху клиничен случай и устен изпит.

В условията на електронно обучение се състои от тест с теоретични и практически въпроси (клинични случаи) и устен изпит.

Държавен изпит:

Има същата структура както семестриалния изпит, но с по-голяма тежест върху практическите знания и умения, диференциалната диагноза и лечението.

Водещ преподавател:

Трима професори и четирима доценти със специалности по педиатрия и профилни педиатрични специалности към Катедра „Педиатрия и медицинска генетика”.

АНОТАЦИЯ

Педиатрията е дисциплина, която се занимава с основните биологични особености на детето, дородовата патология, особеностите на новороденото и заболявания на новороденото, с неговия родов травматизъм, жълтеници и инфекции. Основен акцент се поставя върху растежа и развитието на детето, храненето му и свързаните с храненето заболявания. Като всяка терапевтична специалност и тук се изучават заболяванията на дихателната система, храносмилателната система, болести на черния дроб, панкреаса, заболявания на сърдечно-съдовата система, заболявания на пикочо-отделителната система, заболявания на кръвната система, злокачествени заболявания, заболявания на ендокринната система, заболявания на нервната система при децата, имунитет и имунодефицитни състояния, алергия при децата. Превантивна медицина.

ОСНОВНИ ЗАДАЧИ НА УЧЕБНАТА ПРОГРАМА**ЦЕЛ НА ДИСЦИПЛИНАТА:**

1. Овладяване на основните теоретични знания свързани с растежа, развитието, профилактиката, храненето и заболяванията при децата.
2. Овладяване на практическите умения за обективно изследване на детето. .
3. Умения за интерпретация на параклинични изследвания в различните възрастови групи.
4. Овладяване на основните теоретични знания за болестите при децата, за физиологията в различните възрастови периоди, хранене и профилактика на заболяванията.
5. Изграждане на умения за логично извеждане на диагноза и диференциална диагноза.
6. Научаване на основните принципи за лечение на децата

ОЧАКВАНИ РЕЗУЛТАТИ

След приключване на обучението студентите трябва да имат следните познания и умения:

- да познават физиологията, начините на профилактика и рационално хранене на децата.
- Да могат да извършват физикален преглед на дете, независимо от възрастта му и да интерпретират лабораторни изследвания

- Да придобият умение да изграждат синдроми и от там диференциална диагноза и диагноза на болното дете
- Да знаят основните принципи на лечение на децата
- Да знаят алгоритъм за поведение при критично болно дете

ПРОГРАМА ЗА ЛЕКЦИИ
V-ти курс, IX семестър

№	Тема	Часове
1	Общи биологични особености на детето. Основни проблеми на педиатрията. Периоди в детска възраст. Детска заболеваемост и смъртност.	3
2	Рационално хранене. Белтъчно-енергиен недоимък и затлъстяване. Калциево-фосфорна обмяна. Рахит. Остеопороза.	3
3	Нервно-психическо развитие - морфологични основи, прояви, нарушения. Отглеждане, обучение, възпитание.	3
4	Рискови новородени. Хипоксично-исхемична енцефалопатия. Неонатални гърчове. Родови травми. Адаптационен синдром	3
5	Вродени и придобити инфекции у новороденото.	3
6	ДД на жълтениците в периода на новороденото.	3
7	Особености на имунитета в детската възраст. Имунodefицитни състояния- обща диагноза и най-чести заболявания.	3
8	Семиотика на дихателната и сърдечно-съдовата система. Дихателна и сърдечно-съдова недостатъчност - прояви и лечение.	3
9	Остри инфекции на ГДП, бронхити, бронхиолит, чуждо тяло в дихателните пътища. Остри пневмонии– бактериални, вирусни, микоплазмени и др.	3
10	Хронични пневмонии. Чуждо тяло в дихателните пътища. Муковисцидоза. Туберкулоза. <u>Колоквиум по неонатология</u>	3
11	Алергични заболявания в детска възраст. Бронхиална астма.	3
12	Вродени и придобити кардиопатии.	3
13	Ставен синдром. Болести на съединителната тъкан. Васкулити. ДД на фебрилитет.	3
14	Педиатричната диагноза във века на медицината на доказателствата. Основни принципи при лечението на детските болести. Антибиотиците в педиатрията	3
15	Клинична лекция. <u>Колоквиум върху пулмология</u>	3

Пети курс, X семестър

№	Тема	Часове
1	Вродени аномалии на отделителната система. Уроинфекции.	3
2	ДД на хематуриите и артериалната хипертония в детска възраст. Остри и хронични нефрити. Остра бъбречна увреда.	3
3	ДД на отоците в детска възраст. Нефротичен синдром.	3
4	ДД на повръщане, коремна болка и запек в детска възраст.	3
5	ДД на хроничните диарии. Възпалителни чревни заболявания.	3
6	ДД на гърчовете. Епилепсия.	3
7	Двигателни нарушения в детска възраст - церебрална парализа, остри и хронични вяли парализи. <u>Колоквиум по нефрология и гастроентерология</u>	3
8	Енцефалопатии в детска възраст - статични и прогресиращи, развитийни, възпалителни, метаболитни и невродегенеративни	3
9	Захарен диабет. Други чести ендокринопатии в д.в.	3
10	Отклонения в пубертетното развитие. ДД на ниския ръст.	3
11	Анемии – видове, патогенеза, клиника и лечение. <u>Колоквиум по неврология и ендокринология</u>	3
12	ДД на хеморагичните диатези.	3
13	Малигнени хемопатии. Солидни тумори.	3
14	Дехидратационни състояние и електролитни нарушения – диагностика и лечение. Кортикостероидна терапия в педиатрията.	3
15	Отравяния и други злополуки и в детската възраст.	3

Общо: 90 часа

УПРАЖНЕНИЯ
Петти курс, IX семестър

№	Тема
1.	Особености на анамнезата в детската възраст
2.	Особености на физикалното изследване в детската възраст.
3.	АФО и изследване на дихателната система.
4.	АФО и изследване на сърдечно-съдовата система.
5.	АФО и изследване на храносмилателната и ендокринната система.
6.	АФО и изследване на отделителната и кръвотворната система.
7.	АФО и изследване на нервната система.
8.	Нервно психическо развитие.
9.	Физическо развитие. Акцелерация.
10.	Естествено хранене и захранване.
11.	Изкуствено и смесено хранене.
12.	Хранителни нарушения- хипотрофия и затлъстяване
13.	Калциево-фосфорна обмяна. Рахит и рахитоподобни състояния.
14.	Колоквиум – Хранене на кърмачето и малкото дете, физическо развитие и нервно психическо развитие. Нарушения в калциево-фосфорната обмяна.
15.	Инфекции у новороденото - вродени.
16.	Инфекции у новороденото - придобити
17.	ДД на жълтениците у новороденото и кърмачето.
18.	Родови травми на новороденото. Адаптационен с-м
19.	Подготовка за колоквиум по неонатология.
20.	Остри инфекции на горните дихателни пътища.
21.	Остри инфекции на долните дихателни пътища.
22.	Пневмонии – особености в клиничното протичане според етиологичния причинител.
23.	Гнойно-деструктивни пневмонии.
24.	Муковисцидоза.
25.	Хронични пневмонии. Чуждо тяло в дихателните пътища.
26.	Туберкулоза в детската възраст.
27.	Бронхиална астма.
28.	Лечение на болестите на дихателната система
29.	Подготовка за колоквиум върху заболявания на дихателната система.
30.	Хигиена на детската възраст. Закаляване. Възпитание.

Пети курс, X семестър

1.	Физикално изсл.на ССС. Преход от фетално към адултно кръвообращение
2.	Вродени кардиопатии с ляво-десен шънт
3.	Вродени кардиопатии с дясно-ляв шънт.
4.	Вродени кардиопатии без шънт. Сърдечна недостатъчност.
5.	Миокардити, перикардити, ендокардити, ритъмни нарушения в педиатрията.
6.	ДД на ставен синдром в педиатрията
7.	Колагенози и васкулити. ДД на фебрилитет.
8.	Уроинфекции. Аномалии на отделителната система
9.	ДД на хематуриите. Нефрити. Остра бъбречна увреда.
10.	ДД на отоците. Нефротичен синдром
11.	ДД на повръщане и анорексия
12.	ДД на коремната болка и запек
13.	ДД на хроничните диарии
14.	ДД на гърчовеите. Особенности на невроинфекциите в кърмаческа възраст.
15.	ДД на кома
16.	ДЦП. Изоставане в НПР и интелектуален дефицит.
17.	ДД на мускулните хипотонии
18.	Захарен диабет
19.	Болести на щитовидната жлеза
20.	Нормален пубертет. Патология на пубертетното развитие
21.	ДД на нисък ръст
22.	ДД на анемиите
23.	ДД на хеморагичните диатези
24.	Левкемии.
25.	Солидни тумори. ДД на лимфоаденомегалиите.
26.	ДД на хепатоспленомегалията
27.	Отравяния и други злополуки
28.	Дехидратация. Водно-солева реанимация.
29.	Детски спешен портал
30.	Детска консултация

Общо: 120 часа

ЛЕКЦИИ – ТЕЗИСИ

ПРОГРАМА НА ЛЕКЦИОННИЯ КУРС

ЛЕКЦИЯ № 1 – 3 часа. Общи биологични особености на детето. Основни проблеми на педиатрията. Периоди в детска възраст. Детска заболеваемост и смъртност.

1. Терминологично определение и значение на педиатрията.
2. Основни задачи на педиатрията.
3. Исторически преглед на развитието на педиатрията в света и в нашата страна.
4. Социални аспекти на педиатрията и съвременни проблеми.
5. Екологични проблеми.
6. Определение на понятието детска смъртност, обща детска смъртност, аборт, мъртвородено и живородено дете.
  - a. Динамика на детската смъртност в България.
  - b. Фактори, определящи детската смъртност.
  - c. Анализ на структурата на детската смъртност.
  - d. Причини за детската смъртност по възрастови групи.
  - e. Профилактични звена за борба с детската смъртност.
7. Определение на понятието растеж и развитие.
  - i. Фактори определящи растежа и развитието – ендогенни и екзогенни.
    - ii. Показатели за преценка на физическото развитие – на растежа и на съзряването.
    - iii. Акцелерация.
    - iv. Периоди на детската възраст и тяхната характеристика.

ЛЕКЦИЯ №2 – 3 часа: Рационално хранене. Белтъчно-енергиен недоимък и затлъстяване. Калциево-фосфорна обмяна. Рахит. Остеопороза.

1. Определение на понятието “рационално хранене”.
2. Хранителни нужди на детето и фактори, които ги определят. Енергетични нужди, основни хранителни съставки.
3. Видове хранене – естествено, смесено, изкуствено.
4. Предимства на майчината кърма пред другите млека.
5. Адаптирани млека.
6. Хранене на децата от 1 до 3 годишна възраст.
7. Видове дистрофии.
  - a. Хипотрофия.
  - b. Затлъстяване.
  - c. Особени форми на дистрофии: брашпяна дистрофия, адипозна дистрофия, квашиоркор.
8. Калциево-фосфорна обмяна

9. Определение на рахита. Етиология и патогенеза. Благоприятстващи фактори.
10. Клиника на рахита
11. Спазмофилия.
12. Профилактика и лечение на рахита.
13. Вит.Д резистентен рахит (ендогенен рахит – форми).
14. Хипервитаминоза Д.
15. Заболявания на паратироидните жлези

ЛЕКЦИЯ №3- 3 часа– Нервно-психическо развитие - морфологични основи, прояви, нарушения. Отглеждане, обучение, възпитание.

1. Развитие на мозъка
2. Развитие по области
3. Нарушения в развитието (изоставане в нервнопсихическото развитие)
4. Видове нарушения в развитието. Определение на интелектуален дефицит. Терминологични разлики между забавяне на невrorазвитието и интелектуални затруднения.
5. Степени на интелектуален дефицит. Клинични проявления.
6. Причини за забавяне в нервно-психическото развитие и интелектуален дефицит - принципи, класификация.
7. ДД на най-често срещаните заболявания, проявяващи се с изоставане в нервно-психическото развитие и интелектуални затруднения.
8. Терапевтично поведение.
9. Микроцефалия - определение, причини, ДД с краниостеноза.
10. Правилно отглеждане, ранно детско развитие
11. Правилно възпитание

ЛЕКЦИЯ № 4 – 3 часа. Рискови новородени. Хипоксично-исхемична енцефалопатия. Неонатални гърчове. Родови травми. Адаптационен синдром

Определение на понятието рискови новородени. Видове рискове. Недоносеност. Интраутеринна хипогрофия. Преносеност. Деца на майки-диабетични. Близнаци. Родени чрез цезарево сечение. Перинатална асфиксия. Хипоксично-исхемична енцефалопатия. Вътречерепни кръвоизливи. Неонатални гърчове. Брахиална пареза. Други родови травми.

Анатомични и биологични особености на новороденото дете-доносено и недоносено. Процес на адаптация след раждането и неговите най-чести нарушения. Клинична характеристика на адаптационните състояния от страна на системите и органите. Клинични изводи. Недоносени деца – АФО, причини за недоносеност, характерна патология на новородените. Отглеждане и грижи за недоносеното. Късна патология на недоносеното дете. Прогноза и развитие на недоносените.

ЛЕКЦИЯ №5 – 3 часа: Вродени и придобити инфекции у новороденото.

1. Определяне на понятието вродена инфекция.

2. Начини за инфектиране на плода.
3. Класификация на вродените инфекции.
4. Клиника на основните вродени инфекции: токсоплазмоза, цитомегалия, херпес симплекс инфекции, вроден луес, вродена рубеола, ХИВ и СПИН и др.
5. Диагноза на вродените инфекции.
6. Лечение на вродените инфекции.
7. Профилактика.
8. Предразположение към инфекции у новороденото - имунологични особености.
9. Условия за инфектиране на новороденото.
10. Вътреболнични инфекции.
11. Сепсис у новороденото.
12. Инфекции на кожата, на дихателната система, храносмилателната и нервните системи.
13. Профилактика и лечение на инфекциите у новороденото.

ЛЕКЦИЯ №6 – 3 часа: ДД на жълтениците.

1. Особености на билирубиновата обмяна у новороденото.
2. Класификация на жълтениците и най-честите нозологични единици при различните видове.
3. Поведение при различните жълтеници.

ЛЕКЦИЯ №7 – 3 часа: Особености на имунитета. Имунодефицитни състояния.

1. Физиология на имунната система на детето – структура, фактори на имунната защита (специфичен и неспецифичен имунитет). Развитие на имунитета и основни морфологични особености на имунната система в детската възраст.
2. Имунодефицитни състояния – класификация, диагноза, клиника и поведение.
3. Вродени (наследствени) имунодефицитни състояния.
4. Придобит имунодефицитен синдром (СПИН).
5. Вторични имунодефицитни състояния в детската възраст.

ЛЕКЦИЯ №8 – 3 часа: Семиотика на дихателната и сърдечно-съдовата система. Дихателна и сърдечно-съдова недостатъчност - прояви и лечение.

1. Да запознае студентите с анатоמו-физиологичните характеристики на дихателната и сърдечно-съдовата система в различни възрастови периоди.
2. Определение за дихателна и сърдечна недостатъчност въз основа на клиничните и патофизиологичните характеристики.
3. Причини за дихателна и сърдечна недостатъчност.
4. Клинична изява и параклинични изследвания при дихателна и сърдечна недостатъчност. Степени на дихателна недостатъчност въз основа на признаци и интерпретация на КАС.
5. Поведение при дете с дихателна и сърдечна недостатъчност.

ЛЕКЦИЯ №9 -3 часа. Остри инфекции на ГДП, бронхити, бронхиолит, чуждо тяло в дихателните пътища. Остри пневмонии– бактериални, вирусни, микоплазмени и др. 1. Етиология, патогенеза, клинична картина, диагностика и лечение на ринит, синусит, етмоидит, отит, тонзилит, ларингит, бронхит, бронхиолит.

2. Етиология, патогенеза, клинична картина, диагностика и лечение на пневмококова, вирусна, микоплазмена, пневмоцистна пневмония.

3. Гнойно-деструктивна пневмония - стафилококова, грам-негативна - клинична картина, усложнения, лечение.

ЛЕКЦИЯ №10 – 3 часа: Хронични пневмонии. Чуждо тяло в дихателните пътища.

1.Хронична пневмония – клинични, морфологични и функционални критерии.

2.Промени във функционалните показатели и типове вентилаторна недостатъчност.

3.Предразполагащи фактори за хронифициране на пневмониите у децата.

4.ДД, критерии и методи за доказване на най-честите причини.

5.Терапевтичен план.

6. Значение на дихателната рехабилитация.

7. Честота и значимост на заболяването муковисцидоза – генетичен дефект – морфологични промени в дихателната и храносмилателните системи – усложнения – ранни и късни – клинична картина– методи на диагноза - терапевтично поведение – пренатална диагностика и профилактика.

8. Световни тенденции в разпространението. Значение на БДЖ за предпазване от туберкулоза. Епидемиология. Клинико-рентгенологично представяне на различните форми на белодробна ТБК. Лечение. Значение на първичната и вторичната резистентност на щамове днес.

ЛЕКЦИЯ №12 - 3 часа. Алергични заболявания в детска възраст. Бронхиална астма.

1.Актуалност на проблема АЛЕРГИЯ.

2.Генетични фактори за развитие на алергичните заболявания.

3.Препоръки за първична профилактика.

4.Най-чести алергични заболявания в детската възраст. Значение на екологичните фактори и други екзогенни оксиди (вирусни инфекции, физ. натоварване и др.) върху развитието и хода на алергичните заболявания у децата, главно-дихателни алергози.

5.Определение на БА – клиноморфологично. Основни патофизиологични промени при БА.

6.Клиника и ДД с други заболявания, протичащи с рецидивираща бронхиална обструкция.

7.Лечение на бронхиалната астма.

ЛЕКЦИЯ №13 – 3 часа: Вродени и придобити кардиопатии (ВСМ). Сърдечна недостатъчност

1. АФО на сърдечно съдова-система.

2. Клинични изводи за особеностите в детската възраст.
- 3.Класификация на вродените кардиопатии.
- 4.Клиника на вродените сърдечни малформации с десно-ляв шънт
- 5.Клиника на вродени сърдечни малформации с ляво-десен шънт.
- 6.Малформации без шънт.
- 7.Функционални изследвания на сърдечно-съдовата система с оглед диагнозата на ВСМ.
- 8.Лечение на вродените кардиопатии.
- 9.Етиология и патогенеза на острия миокардит.
- 10.Клинични прояви на миокардитите.
- 11.Доказателства за миокардното увреждане.
- 12.ДД на миокардитите.
- 12.Лечение.
- 13.Ендокардит – етиология, патогенеза, клиника.
- 14.Перикардити – етиология, клиника. Поведение при тампонада на перикарда.
15. Сърдечна недостатъчност - определение.
16. Патогенеза и етиология на острата сърдечна недостатъчност.
17. Клинични прояви на сърдечна недостатъчност.
18. Спешно лечение на остра сърдечна недостатъчност.
19. Прогноза на сърдечна недостатъчност.

ЛЕКЦИЯ №13 - 3 часа: Ставен синдром. Болести на съединителната тъкан. Васкулити. ДД на фебрилитет.

1. ДД на ставен синдром.
2. Изследване на ставите в детска възраст.
3. Диференциална диагноза на ставен синдром в детска възраст.
4. Болести на съединителната тъкан - класификация.
5. Основни клинични единици
  - a. Остър ставен ревматизъм - представяне в детска възраст. Лечение и профилактика на ревматична болест.
  - b. LED
  - c. Ревматоиден артрит,
  - d. Дерматомиозит
  - e. Склеродермия
6. Видове васкулит.
  - a. Болест на Кавасаки
  - б. Нодозен панартериит
  - с. Болест на Schoenlein-Henoch.
7. ДД на неясно фебрилно състояние
8. Принципи на лечение при автоимунни и автовъзпалителни заболявания

ЛЕКЦИЯ №14 - 3 часа: Педиатричната диагноза във века на медицината на доказателствата. Основни принципи при лечението на детските болести. Антибиотиците в педиатрията

1. Видове доказателства в медицината
2. Стъпки за поставяне на диагноза. Диагностичен алгоритъм
3. Принципи на лечение в педиатрията.
4. Фармакокинетика в педиатрията
5. Основни принципи на антибиотичната терапия

ЛЕКЦИЯ №15 - 3 часа: Клинична лекция.

1. Върху подходящ клиничен случай се изграждат етапи на клинична диагноза. Обсъжда се значението и особеностите на анамнезата, обективното изследване.
2. Методика за решаване на тестови задачи с клинични случаи.

ЛЕКЦИЯ №16 – 3 часа: Вродени аномалии на отделителната система. Уроинфекции.

1. Функционални възрастови особености на отделителната система.
2. Методи на изследване на отделителната система в детската възраст – анамнеза, физиологични и лабораторни.
3. Вродени аномалии на отделителната система
4. Етиология и патогенеза на уроинфекциите.
5. Клинични особености на уроинфекциите – цистит, пиелонефрит.
6. Лабораторна и микробиологична диагноза.
7. ДД на уроинфекциите.
8. Принципи на лечение и прогноза.
9. Нощно напикаване

ЛЕКЦИЯ №17 – 3 часа: Диференциална диагноза на хематуриите и артериалната хипертония в детска възраст. Остри и хронични нефрити. Остра бъбречна увреда.

1. Определение на хематурията и ДД на хематурията.
  - a. Нефритен синдром.
  - b. Остър гломерулонефрит.
  - c. Хронични гломерулонефрити.
  - d. Нефробластом
  - e. Нефролитиаза
2. ДД на артериалната хипертония в детска възраст.
3. Остра бъбречна увреда.
  - a. Хемолитично-уремичен синдром.

ЛЕКЦИЯ №18 – 3 часа: Диференциална диагноза на оточния синдром в детска възраст. Нефротичен синдром.

1. Видове отоци – патогенетични механизми.
2. Дефиниция на нефротичен синдром.
3. Класификация на нефротичния синдром.
4. Патогенеза.
5. Клинични варианти на нефротичен синдром и тяхното разграничаване.

6. Прогноза на нефротичния синдром в зависимост от морфологичните варианти.
7. Принципи на лечение на нефротичен синдром.
8. ДД на оточния синдром. Лечение.

ЛЕКЦИЯ №19 – 3 часа: Повръщане и коремна болка в детската възраст.

1. Значение на повръщането, като един от най-честите симптоми в детската възраст – разглежда се във възрастов аспект.
2. Заболявания, при които повръщането е основен или водещ симптом.
3. ДД на повръщането в зависимост от характеристиката му.
4. Поведение на лекаря при дете с повръщане..
5. Значение на коремната болка, като един от най-честите симптоми в детската възраст – разглежда се във възрастов аспект.
6. Заболявания, при които коремната болка е основен или водещ симптом.
7. ДД на коремната болка в зависимост от характеристиката ѝ.
8. Поведение на лекаря при дете с коремна болка
9. ДД на запек в детска възраст

ЛЕКЦИЯ №20– 3 часа: Хронични диарии. Възпалителни чревни заболявания.

1. Определие за хронични диарии.
2. Синдроми на малдигестия и малабсорбция.
3. ДД на хронична диария
4. Поведение при дете с хронична диария
5. Хронични колити

ЛЕКЦИЯ №21 – 3 часа: ДД на гърчовете в детската възраст.

1. Определението на понятията пароксизъм, епилептичен и неепилептичен пристъп и гърч.
2. Класификация на епилептичните и неепилептичните пристъпи.
3. Неонатални гърчове - видове, диагностични изследвания и поведение.
4. Диагноза и ДД на най-често срещаните епилептични пристъпи в детската възраст.
5. Диференциална диагноза с чести неепилептични пристъпи.
6. Поведение при гърч и гърчов статус.

ЛЕКЦИЯ №22 – 3 часа: Двигателни нарушения в детска възраст - церебрална парализа, остри и хронични вяли парализи.

Анатомия и физиология на двигателния контрол. Диференциране на централни от периферни парези. (Детска) церебрална парализа - видове, етиология, прояви. Спинална мускулна атрофия. Болест на Duchenne. Конгенитални миастении. Синдром на Guillain-Barre.

ЛЕКЦИЯ №23 - Енцефалопатии в детска възраст - статични и прогресиращи, развитийни, възпалителни, метаболитни и невродегенеративни

1. Дефиниция на термина енцефалопатия
2. Диференциална диагноза на остра енцефалопатия в педиатрията

3. Синдром на остър енцефалит
4. Метаболитни енцефалопатии
  - а. Вродени грешки в метаболизма
5. Прогресивни енцефалопатии
6. Енцефалопатии в развитието

ЛЕКЦИЯ №24 – 3 часа: Най-честите ендокринопатии. Диабет.

1. Основни функционални отклонения във функциите на щитовидната жлеза а. хипо и б. хипертиреозидизъм. Клинични прояви. Вроден хипотиреоидизъм.
  - с. Тиреоидити и тиреомегалии.
2. Остра надбъбречна недостатъчност – етиология, клиника, лечение.
3. Вроден адреногенитален синдром – причини, клиника, диагноза, лечение.
4. Класификация на диабета по СЗО.
5. Етиология на детския диабет. Значението на генетичните фактори.
6. Патогенеза на диабета.
7. Клинични особености на диабета в различните възрасти.
8. Диагноза – критерии.
9. Усложнения на захарния диабет.
10. Диабетна кома
11. Хипогликемична кома – ДД.
12. Лечение на захарния диабет
13. Лечение на диабетна кетоацидоза.
14. Метаболитен синдром и захарен диабет тип 2

ЛЕКЦИЯ №25 – 3 часа: Пубертет. Отклонения в растежа.

1. Физиологични основи на пубертета.
2. Нормален пубертет. Полова характеристика.
3. Ранен и преждевременен пубертет – етиология, клиника, поведение.
4. Късен пубертет – етиология, клиника, поведение.
5. Дефекти в сексуалната диференциация- кратък преглед
6. Фактори на растежа – генетични, хормонални, алиментарни, средови, социални и др.
7. Нисък ръст – класификация
8. ДД при нисък ръст.

ЛЕКЦИЯ №26 – 3 часа: Анемии.

1. АФО на кръвотворенето във възрастов аспект.
2. Класификация на анемиите.
3. Недоимъчни анемии – етиология, клиника, диагноза и лечение
4. Хипо- и арегенаторни анемии – етиология, клиника, диагноза и лечение
5. Хемолитични анемии, остри и хронични – етиология, клиника, диагноза и лечение.

ЛЕКЦИЯ №27 – 3 часа: Малигнени хемопатии. Солидни тумори.

1. Честота и значение на злокачествените заболявания в детската възраст. Възрастова характеристика.

2. Левкемии - класификация, клинични прояви, диагностични изследвания, принципи на лечение, съвременна прогноза.

3. Най-чести солидни тумори в детска възраст - неходков и хочкинов лимфом, невробластом, нефробластом, остеосарком, сарком на Ewing, рабдомиосарком, мозъчен тумор.

4. Съвременни методи на лечение на дбокачествените заболявания в детска възраст.

ЛЕКЦИЯ №28 – 3 часа: Хеморагични диатези.

1. Определение на понятието.

2. Фактори на нормалната хемостаза и възможните им отклонения. Класификация на хеморагичните диатези.

3. Диференциална диагноза на основните видове хеморагични заболявания.

4. Поведение на лекаря при дете с хеморагична диатеза.

ЛЕКЦИЯ №29 – 3 часа: Дехидратация. Водно-солева реанимация. Особенности на медикаментозната терапия в детска възраст.

1. Водна и солева хомеостаза в детска възраст.

2. Видове дехидратация- патофизиология, етиология и клинични прояви.

3. Методи на рехидратация. Алгоритъм за провеждането им.

4. Особенности на медикаментозната терапия в детска възраст.

ЛЕКЦИЯ №30 – 3 часа: Злополуки и отравяния

1. Отравяния: обща характеристика, честота, възрастов аспект, принципи на диагноза и лечение.

2. Най-чести отравяния в детската възраст- клинични прояви, антидоти.

3. Причини, клиника и поведение на лекаря при най-честите нехирургически спешни състояния в педиатрията – шок, удавяне, топлинен и слънчев удар, удар от електрически ток.

ПРОГРАМА НА ПРАКТИЧЕСКИТЕ УПРАЖНЕНИЯ

УПРАЖНЕНИЕ №1 – 2 часа: Особенности на анамнеза в детската възраст.

Снемане на анамнеза – от майката или близки роднини и от лицата, които се грижат за детето.

Бременност. Раждане. Протичане на послеродовия период. Хранене. Развитие. Минали заболявания. Профилактични мероприятия. Ваксинации и имунизации. Епидемиологична обстановка: в семейството, ясли, училище, квартал, селище. Фамилната анамнеза. Социално-битови условия. Сегашно заболяване.

УПРАЖНЕНИЕ №2 – 2 часа: Общ статус. Особенности на физикалното изследване.

Общ оглед на: общо състояние на детето, кожа, лимфни възли, глава, шия, гръден кош, гръбначен стълб, крайници и стави. Физикално изследване на: дихателна, сърдечно-съдова, храносмилателна, отделителна и нервни системи.

УПРАЖНЕНИЕ №3 – 2 часа: АФО и изследване на дихателната система.

Морфологична и физиологична характеристика на бял дроб у новородено. Физикално изследване на дихателната система. Параклинични изследвания.

УПРАЖНЕНИЕ №4 – 2 часа: АФО и изследване на сърдечно-съдовата система.

Самостоятелно снемане на анамнеза, физикално изследване на ССС у децата и обсъждане на конкретните пациенти. Обсъждане на ЕКГ, ЕХОКГ, КАС, Ренгенографии и други изследвания при ССЗ. Обобщение на най-важните диагностични критерии при ССЗ и възрастови особености.

УПРАЖНЕНИЕ №5 – 2 часа: АФО и изследване на храносмилателната и ендокринната система.

Обективно изследване: корем – оглед, палпация, перкусия, аускултация; черен дроб и слезка; устна кухина. Изследване на изпражненията.

Ендокринна система.

Роля на тимуса, щитовидната жлеза, паратиреоидните жлези, хипофизата, надбъбречната жлеза, полови жлези.

УПРАЖНЕНИЕ №6 - АФО и изследване на отделителната и кръвотворната система.

Лабораторни и функционални бъбречни изследвания, обсъждане на уринарните промени при различните бъбречни заболявания. Инструментални изследвания. Кръвотворна система. Изследване на хематологично болно дете: анамнеза, клинични симптоми, параклиника.

УПРАЖНЕНИЕ №7 – 2 часа: АФО и изследване на нервната система.

Анатомо-физиологични особености на НС: морфологична независимост; функционална незрялост. Изследване на НС: състояние на съзнанието (запазено, нарушено); скала на Glasgow – синдром на повишен интракраниален натиск; менингеален синдром; моторни функции; координация: статична и локомоторна атаксия; рефлексии; чмн; сетивност; ПМР; ликворен синдром.

УПРАЖНЕНИЯ № 8 – 2 часа. Нервно-психическо разенитие.

Определение на нервнопсихическо развитие. Области на НПР. Индикатори за нормално НПР по области. Фактори, определящи нормалното НПР. Скали за оценка на НПР до 1, 3 и 6 годишна възраст. Снемане на анамнеза на развитието и оценка на НПР.

УПРАЖНЕНИЕ №9 – 2 часа: Физическо развитие. Акселерация.

ЗАПОЗНАВАНЕ ПРАКТИЧЕСКИ с начините за определяне на отделните показатели на развитието. САМОСТОЯТЕЛНО определяне на ФР при пациенти и изчисляване на отделните показатели на развитието. ОБСЪЖДАНЕ на сроковете, важността на проследяване на физическото развитие на всяко дете.

УПРАЖНЕНИЕ №10 – 2 часа: Естествено хранене и захранване.

Самостоятелно снемане на анамнеза от майка за естествено хранене и захранено дете. Определяне има ли грешки в храненето. Определяне на достатъчността на кърмата. Определяне на количеството кърма и интервалите на храненето при конкретен случай. Разпит на майката с голямо кърмаче за захранването, определяне правилността му на провеждане. Съставяне на примерни схеми за хранене на кърмачета с различна възраст.

УПРАЖНЕНИЕ №11 – 2 часа: Изкуствено и смесено хранене.

Определение на понятието изкуствено хранене. Показания за изкуствено хранене. Разлика между кравето и майчиното мляко. Количествени и качествени нужди на кърмачето. Захранване: определение, причини, техника, време на захранването.

Хуманизиран млека. Съставяне на хранителни режими при изкуствено хранени кърмачета на различна възраст (брой, вид на храната, количество, интервали).

УПРАЖНЕНИЕ №12 – 2 часа: Хранителни нарушения – хипотрофия и затлъстяване.

Причини за хипотрофия: хранителни, инфекциозни, конституционални, лоши грижи. Степени на хипотрофия, клинична картина. Млечна и брашния дистрофия. Принципи на лечение при хипотрофични деца. Профилактика на дистрофиите.

УПРАЖНЕНИЕ №13 – 2 часа: Калциево-фосфорна обмяна. Рахит и рахитоподобни заболявания.

Витамин Д недоимъчен рахит. Лечение и профилактика, комплексно лечение, лечебни дози на вит.Д в зависимост от тежестта на рахита. Клиника и лечение на спазмофилията. Рахитоподобни заболявания – патогенеза, клиника, лечение.

УПРАЖНЕНИЕ №14 – 2 часа: Колоквиум - Хранене на кърмачето и малкото дете, физическо развитие и нервно психическо развитие. Нарушения в калциево-фосфорната обмяна.

УПРАЖНЕНИЕ №15 – 2 часа: Инфекции у новороденото – вродени.

Демонстрации на различни видове случаи на кърмачета с вродени инфекции и изграждане на ДД план. Самостоятелна работа при леглото на болното дете и последващо обсъждане. Изграждане на алгоритъм за поведение при кърмаче със съмнение за наличие на вродена инфекция.

УПРАЖНЕНИЕ №16 – 2 часа: Инфекции у новороденото – придобити.

Демонстрация на случаи с неонатален сепсис, пиодермия, омфалит, конюнктивит, пневмония, ентероколит. Особенности на клиничните прояви. Диагностични методи. Лечение.

УПРАЖНЕНИЕ №17 – 2 часа: ДД на жълтениците у новороденото и кърмачето.

Демонстриране на деца с различни видове жълтеници и обсъждане на клин. случаи. Самостоятелна работа при леглото на болното дете. Изграждане на алгоритъм за поведение при дете с жълтеница.

УПРАЖНЕНИЕ №18 – 2 часа: Родов травматизъм. Адаптационен синдром.

Демонстрация на най-честите родово-травматични увреждания при новороденото, клиничната им и обзорна диагностика, условията за възникването им, лечение и прогноза. Упражнението може да бъде отчасти проведено и в Сектора за новородени към АГ – клиника.

УПРАЖНЕНИЕ №19 – 2 часа: Подготовка за колоквиум по неонатология.

УПРАЖНЕНИЕ №20 – 2 часа: Остри инфекции на горните дихателни пътища.

Демонстрация на пациенти с най-честите инфекции на дихателните пътища – горни дихателни пътища и бронхи. Чрез подходящ избор на пациенти да се усвоят клиничната картина, параклиничната характеристика и лечението при тази много честа за детската

възраст патология. Упражнението се провежда в клиниката и в амбулаторията на Детска клиника.

УПРАЖНЕНИЕ №21 – 2 часа: Остри инфекции на долните дихателни пътища.

ЦЕЛ: Демонстрация на пациенти от различни възрастови групи с различни по етиология, локализация и протичане остри пневмонии, сравняване на клиничната картина и рентгенов образ, избор на лечение и определяне прогнозата на заболяването.

УПРАЖНЕНИЕ №22 – 2 часа: Пневмонии – особености в клиничното протичане според етиологичния причинител.

Етиология. Патогенеза. Клиника. Параклинични изследвания. Диференциална диагноза. Усложнения и протичане. Лечение и профилактика.

УПРАЖНЕНИЕ №23 – 2 часа: Гнойно-деструктивни пневмонии.

Клиника. Усложнения. Лабораторни изследвания. Протичане и прогноза. Принципи на лечение. Профилактика.

УПРАЖНЕНИЕ №24 – 2 часа: Муковисцидоза.

Клинична изява – основни форми. Диагноза – диагностични критерии. Диференциална диагноза в зависимост от клиничните форми. Принципи на лечение. Профилактика. Роля на медикогенетичната консултация.

УПРАЖНЕНИЕ №25 – 2 часа: Хронични пневмонии. Чуждо тяло в дихателните пътища.

Възрастови особености на хроничните пневмонии. Чуждо тяло в дихателните пътища – предразполагащи фактори – анамнестични данни – клинична картина и динамиката и във времето – диагностика при чуждо тяло. Лечение – принципи. Профилактика на хроничните пневмонии.

УПРАЖНЕНИЕ №26 – 2 часа: Туберкулоза в детска възраст.

Форми на туберкулоза в детска възраст. Клинични прояви. Диагностични методи и критерии. Лечение. Профилактика. Практическо обучение за проба на Mantoux.

УПРАЖНЕНИЕ №27 – 2 часа: Бронхиална астма.

ДД на бронхообструкция. Диагностични критерии. Особенности на бронхиалната астма в кърмаческа възраст. Параклинични изследвания и тестове. Лечение на астматичен пристъп. Лечение на астматичен статус. Профилактика.

УПРАЖНЕНИЕ №28 – 2 часа: Лечение на болестите на дихателната система.

Антибиотично лечение. Бронходилататори. Противокашлични. Назални деконгестанти. Антипиретици. Индикации за хоспитализация.

УПРАЖНЕНИЕ №29 – 2 часа: Подготовка за колоквиум върху заболявания на дихателната система.

УПРАЖНЕНИЕ №30 – 2 часа: Хигиена на детската възраст. Закаляване. Възпитание.

Демонстрация детска консултация. Методи за повишаване на устойчивостта към инфекции и заболявания. Принципи на възпитание.

УПРАЖНЕНИЕ №31 – 2 часа: Физикално изследване на сърдечно-съдовата система. Миокардити.

Изследване на сърдечно-съдовата система на новородено – изследване на сърдечно-съдовата система на кърмаче, - изследване сърдечно-съдовата система на голямо дете. Миокардити – клинични, ЕКГ, ЕхоКГ, критерии за остър и хроничен миокардит. Обсъждане върху случай и по документация. Принципи на лечение.

УПРАЖНЕНИЕ №32 – 2 часа: Вродени кардиопатии – с ляво-десен шънт.

Демонстрация на случаи с дефект на междупредсърдната преграда, с дефект на междукамерната преграда, с персистиращ артериален канал, с изразена сърдечна недостатъчност с обсъждане на терапевтичното поведение. Ехокардиографски критерии за обременяване, демонстрация на случай. Обсъждане на естествена еволюция, поведение в съвременни условия и прогнозата.

УПРАЖНЕНИЕ №33 – 2 часа: Вродени кардиопатии – с дясно-ляв шънт и без шънт.

Демонстрация на случай с тетралогия на Фало, с клапна пулмонална стеноза, с коарктация на аортата, с аортна стеноза. Диференциална диагноза при наличие на цианоза. Рентгенологичен образ на белодробна хиповолемия. ЕКГ промени при систолно обременяване на камерите. Ехокардиографски образи - демонстрация, критерии за обременяване. Обсъждане на естествената еволюция, поведение в съвременни условия и прогноза.

УПРАЖНЕНИЕ №34 – 2 часа: Вродени кардиопатии без шънт. Сърдечна пнедостатъчност.

Демонстрация на случаи или история на заболяване с коарктация на аортата, пулмонална или аортна стеноза, сърдечна недостатъчност. Лечение на сърдечна недостатъчност – медикаменти, дози, индикации.

УПРАЖНЕНИЕ №35 – 2 часа: Миокардити, перикардити, ендокардити, ритъмни нарушения

Основни клинични и ЕКГ прояви и демонстрация на случаи или истории на заболявания на деца с миокардит, перикардит, ендокардит, ритъмно или проводно нарушение.

УПРАЖНЕНИЕ №36 – 2 часа: ДД на ставния синдром.

Демонстрация на случаи със ставен синдром и обсъждането им – случай с ревматоиден артрит – случай с реактивен артрит – случай на артрит с позната инфекциозна етиология – други случаи на артрити. Прояви от страна на други органи и системи при деца със ставен синдром - демонстрация на случай с ревматизъм, случай с purpura rheumatica, случай с колагеноза. ДД на ставния синдром. Принципи на лечение при най-честите ставни заболявания.

УПРАЖНЕНИЕ №37 – 2 часа: Колагенози и васкулити. ДД на фебрилитет в д.в.

Демонстрация на случаи с различни колагенози и васкулити: системна форма на ЮХА, ставна форма на ЮХА, LED, болест на Kawasaki, болест на Shoenlein- Henoch. ДД на неясно фебрилно състояние. Обсъждане на разглежданите случаи с ДД. Терапевтични принципи при колагенозите.

УПРАЖНЕНИЕ №38 – 2 часа: Уроинфекции.

Представяне на кърмаче с уроинфекция. Представяне на дете с вторичен пиелонефрит. Представяне на дете с хроничен пиелонефрит. Представяне на голямо

момиче с цистоуретрит. Клинично тълкуване на патологична левкоцитурия и сигнификантна бактериурия. Индикации за ехографско и рентгеноконтрастно изследване. Диференциална диагноза на уроинфекциите. Изграждане на диагнозата. Лечение на уроинфекциите.

УПРАЖНЕНИЕ №39 – 2 часа: ДД на хематуриите. Нефрити. Остра бъбречна увреда.

Представяне на болен с остър гломерулонефрит, с нефролитиаза, с малфоративна уропатия, ОБУ. План за изследване на болен с хематурия.

УПРАЖНЕНИЕ №40– 2 часа: ДД на отоците. Нефротичен синдром.

Представяне на кърмаче с отоци. Представяне на дете с гломерулонефрит, с нефротичен синдром, със сърдечни отоци, с алергични отоци, с локални отоци, с възпалителни отоци, с компенсирани отоци (при колагенози и др.). Диференциална диагноза на сърдечни, бъбречни и алергични отоци. Лабораторни, функционални и други изследвания. Изграждане на диагноза. Лечение на уроинфекциите.

УПРАЖНЕНИЕ №41 – 2 часа: ДД на повръщането и анорексията в детската възраст.

Демонстрация на деца от различни възрастови групи с обсъждане на опорните точки за изграждане на диференциалнодиагностичен планот: - анамнезата - обективното изследване – параклиничните изследвания. Самостоятелна работа с болното дете с повръщане, обсъждане, поведение при деца с повръщане.

УПРАЖНЕНИЕ №42 – часа: ДД на коремната болка и запек в детската възраст.

Демонстрация на болни с различни видове коремна болка от различни възрастови групи. Самостоятелна работа с болни деца. Обсъждане, общи принципи на поведение. Извеждане на примерен алгоритъм за поведение при дете с коремна болка. Дг и ДД на запек.

УПРАЖНЕНИЕ №43 – 2 часа: ДД на хронични диарии.

Демонстрация или разглеждане случай по ИЗ на някои от най-типичните представители на синдрома – цьолиакия, муковисцидоза, непоносимост към белтъците на кравето мляко. ДД подход при малабсорбиционен синдром. Специфично лечение при някои заболявания.

УПРАЖНЕНИЕ №44 – 2 часа: ДД на гърчовете. Особенности на невроинфекциите в д.в.

Клинична характеристика (демонстрация на случай). Клинични варианти на гърчовете (демонстрация на случай). Допълнителен обективен статус при дете с гърч. Лабораторни показатели при дете с гърч. Диференциална диагноза на гърчовете. Принципи на лечение при дете с гърч. Особенности на менингит в д.в. Случаи с енцефалит и менингит.

УПРАЖНЕНИЕ №45 – 2 часа: ДД на коматозните състояния.

Изследване на болно дете в коматозно състояние. Определяне степента на коматозното състояние. Овладяване на жизнените функции при кома. Параклинични изследвания. ДД на комите.

УПРАЖНЕНИЕ №46 – 2 часа: Детска церебрална парализа. Изоставане в НПП и интелектуален дефицит.

Демонстрация на случаи с ДЦП и изоставане в НПП или интел.- дефицит. Етиология и образни изследвания. Диференциална диагноза. Принципи на лечение.

УПРАЖНЕНИЕ №47 – 2 часа: ДД на мускулните хипотонии.

Методи за определяне на мускулен тонус и сила. Демонстрация на случаи със спинална мускулна атрофия, прогресивна мускулна дистрофия, миастения, мимопатия, с-м на Прадер-Вили, енцефалопатия с хипотония.

УПРАЖНЕНИЕ №48 – 2 часа: Захарен диабет.

Разглеждане на случаи с детски диабет. Основни лабораторни тестове при диагностика на диабета. Лечение на различните фази на диабета.

УПРАЖНЕНИЕ №49 – 2 часа: Болести на щитовидната жлеза.

Клинична характеристика на заболяванията – демонстрации на болни. Клинични варианти на заболяванията на щитовидната жлеза. Допълнителен обективен статус при заболяванията на щитовидната жлеза. Лабораторни показатели. ДД на заболяванията на щитовидната жлеза. Принципи на лечение на заболяванията на щитовидната жлеза.

УПРАЖНЕНИЕ №50 – 2 часа: Нормален и патологичен пубертет.

Демонстрация на случаи от двата пола с нормално пубертетно развитие. Класификация на ранния пубертет – ДД-алгоритъм по отношение на клиничната картина и параклиниката. Лечение на различните форми на ранен пубертет. Късен пубертет – причини, диагностика, лечение.

УПРАЖНЕНИЕ №51– 2 часа: ДД на нисък ръст.

Методология на антропометрия. Представяне на случаи с генетично нисък ръст, конституционно изоставане в растежа и пубертетното развитие, синдромен нисък ръст, ендокринопатии и хронични заболявания с нисък ръст, малнутриция.

УПРАЖНЕНИЕ №5 – 2 часа: ДД на анемиите.

Анамнеза при анемично болно дете (особености). Клинична характеристика на анемията (демонстрация на болен). Клинични варианти на анемията. Допълнителен обективен статус при анемично болен. Лабораторни показатели при анемично състояние. ДД на анемичен синдром. Принципи на лечение при отделните анемични синдроми.

УПРАЖНЕНИЕ №53 – 2 часа: ДД на хеморагичните диатези.

Основни параклинични показатели на хемостазата. Клинична изява на хеморагичните диатези – ДД план. Случаи с тромбоцитопения, тромбоцитопатии, хемофилия, придобита коагулопатия, ДИК синдром, болест на Шонлайн-Хенох.

УПРАЖНЕНИЕ №54 – 2 часа: Левкемии.

Анамнестични данни. Обективно изследване. Праклинични изследвания. Диференциална диагноза. Критерии за определяне на рисковите фактори при детските левкемии. Терапевтично поведение и прогноза.

УПРАЖНЕНИЕ №55 – 2 часа: Солидни тумори. ДД на увеличениите лимфни възли в детската възраст.

Демонстриране на случаи с увеличени лимфни възли от възпалителен и невъзпалителен характер, ДД на увеличени лимфни възли. Основни принципи за лечение на дете с увеличени лимфни възли. Случаи с невробластом, нефробластом, рабдиомиосарком, сарком на Ewing, остеосарком.

УПРАЖНЕНИЕ №56 – 2 часа: ДД на хепатоспленомегалиите.

Основни физикални методи на изследване. Причини за хепатоспленомегалия. Роля на основните инструментални методи: ехография, КАТ, показания за чернодробна пункция. Демонстрация на болно дете.

УПРАЖНЕНИЕ №57– 2 часа: Отравяния и други злополуки

Общо поведение при отравяне със задължителна демонстрация на стомашна промивка. Демонстрация на болен с отравяне, а при липса на такъв демонстрация на фрапантен случай по история на заболяване. Самоубийства и техните психо-социални аспекти – разговор.

УПРАЖНЕНИЕ №58 – 2 часа: Дехидратация. Водно-солева рехидратация.

Видове дехидратация, клинични и лабораторни прояви. Принцип на рехидратация. Видове течности за рехидратация и съдържанието на електролитите в тях. Определяне на скоростта на вливане на различните банки. Клинична демонстрация на дете с дехидратация – обсъждане на клиничните и параклиничните белези на различните видове дехидратация. Практически пример за изчисляване на солите, течностите, скоростта на вливане на различните банки при дете с II-ра степен дехидратация.

УПРАЖНЕНИЕ №59 – 2 часа: Детски спешен портал.

Организация на спешната помощ. Триаж. Спешен шкаф. Кардиопулмонална ресусцитация. Поведение при анафилактичен и септичен шок.

УПРАЖНЕНИЕ №60 – 2 часа: Детска консултация.

Задачи на детската консултация. Стимулиране на физическото и психическото здраве при децата. Рискови групи деца. Първична и вторична профилактика.

ИЗТОЧНИЦИ ЗА САМОСТОЯТЕЛНА ПОДГОТОВКА

Печатни издания

1. Педиатрия. Илюстриран учебник. Т. Lisauer, W. Carroll, A. Craft, М. Бошева. Лакс бук, Пловдив, 2018.

Локални електронни обучителни ресурси в Office 365 на МУ-Пловдив – във:
Share point > Faculty of Medicine – МФ > Documents > Педиатрия и медицинска генетика
- Pediatrics and medical genetics > Секция Педиатрия -Section Pediatrics > Медици -
Български студенти

1. Лекции по педиатрия за студенти по медицина -
2. Упражнения по педиатрия за студенти по медицина - в Share point

Интернет ресурси:

<https://emedicine.medscape.com/>
<https://www.ncbi.nlm.nih.gov/gtr/>

КОНСПЕКТ

за семестрален изпит по педиатрия за студенти по медицина в V-ти курс

1. Растеж и развитие на детето. Периоди в детска възраст. Фактори, определящи растежа и развитието. Оценка на физическото развитие - показатели на растежа. Показатели на съзряването. Пубертет.
2. Нормално нервно - психическо развитие: основни етапи на ННР – груба моторика, зрение и фина моторика, слух, реч, говор, социално, емоционално и поведенческо развитие.
3. Детска смъртност
4. Хранене
5. Болести свързани с храненето – намален тегловен прираст, недохранване
6. Болести свързани с храненето - затлъстяване.
7. Нарушения в калциево-фосфорната обмяна. Рахит и рахитоподбни състояния. Спазмофилия. Хипервитаминоза Д.
8. Жълтеници у новороденото.
9. Вродени инфекции при новороденото и кърмачето.
10. Придобити инфекции на новороденото.
11. Родови травми.
12. Хипоксемично-исхемична енцефалопатия. Гърчове на новороденото.
13. Хеморагична болест на новороденото. Профилактика с вит. К
14. Алергични заболявания.
15. Инфекции на горните дих пътища. ДД на дете със стридор.
16. Инфекции на долните дихателни пътища. Бронхиолит.
17. Остри пневмонии.
18. Хронични белодробни инфекции. Муковисцидоза.
19. Туберкулоза.
20. Бронхиална астма
21. Дихателна недостатъчност
22. ДД на повръщането
23. ДД на остра и хронична коремна болка
24. ДД на Хронични диарии
25. ДД на запек
26. Анатоомо-физиологични особености на ССС. Циркулаторни промени след раждането.
27. ВСМ с ляво-десен шънт
28. ВСМ с дясно-ляв шънт
29. ВСМ с обструкция в изхода на камерите
30. Сърдечни ритъмни и проводни нарушения в детска възраст
31. Придобити заболявания на сърцето: инфекциозен ендокардит, миокардит, перикардити, кардиомиопатии.
32. Артрити - ювенилен идиопатичен артрит, ревматизъм, реактивен, септичен.
33. Колагенози и васкулити - системен лупус еритематодес, дерматомиозит. склеродермия, пурпура на Schonlein-Henoch, нодозен полиартериит, болест на Kawasaki
34. Инфекции на отделителната система. ВУР.
35. Нефротичен синдром. ДД на отоци.
36. Остри и хронични гломерулонефрити.
37. ДД на хематурия
38. Остра бъбречна увреда. Хемолитико-уремичен синдром.
39. ДД на артериална хипертония.

40. Анемии вследствие недостатъчна продукция на еритроцити /анемия на Fanconi/ или неефективна еритропоеза /желязодефицитна анемия, анемия при недоимък на фолати/.
41. Анемии вследствие увеличена деструкция на еритроцитите – хемолитични анемии /наследствена сфероцитоза, дефицит на глюкозо - 6-дехидрогеназа, таласемични синдроми/
42. Хеморагични диатези - коагулопатии – хемофилии и болест на von Willebrand
43. Хеморагични диатези – имунна тромбоцитопения
44. Левкемии
45. Лимфоми - болест на Hodgkin, нехочкинови лимфоми
46. Солидни злокачествени тумори - тумор на Wilms, невробластом
47. Захарен диабет
48. Заболявания на щитовидната жлеза – хипотиреоз и хипертиреоз.
49. Болести на надбъбречната жлеза - вродена надбъбречна хиперплазия, синдром на Cushing, болест на Addison
50. Физиология на пубертета.
51. Нисък ръст
52. Преждевременно полово развитие. Късен пубертет.
53. Пароксизмални състояния в детска възраст - епилептични и неепилептични. Фебрилни гърчове. Чести епилептични синдроми.
54. Заболявания на централния двигателен неврон. Детска церебрална парализа
55. Заболявания на периферния двигателен неврон: спинална мускулна атрофия, полирадикулоневрит на Guillain – Barre, мускулна дистрофия на Duchenne.
56. Дефекти на невралната тръба и хидроцефалия. Микро- и макроцефалия.
57. Изоставане в нервно-психическото развитие. Интелектуален дефицит.
58. Злополуки.
59. Отравяния
60. Имунни дефицити.

КОНСПЕКТ

за държавен изпит по педиатрия за студенти по медицина

1. Растеж и развитие на детето. Периоди в детска възраст. Фактори, определящи растежа и развитието. Оценка на физическото развитие - показатели на растежа. Показатели на съзряването. Пубертет.
2. Нормално нервно - психическо развитие: основни етапи на ННР – груба моторика, зрение и фина моторика, слух, реч, говор, социално, емоционално и поведенческо развитие.
3. Детска смъртност
4. Хранене
5. Болести свързани с храненето – намален тегловен прираст, недохранване
6. Болести свързани с храненето - затлъстяване.
7. Нарушения в калциево-фосфорната обмяна. Рахит и рахитоподбни състояния. Спазмофилия. Хипервитаминоза Д.
8. Жълтеници у новороденото.
9. Вродени инфекции при новороденото и кърмачето.
10. Придобити инфекции на новороденото.
11. Родови травми.
12. Хипоксемично-исхемична енцефалопатия. Гърчове на новороденото.
13. Хеморагична болест на новороденото. Профилактика с вит. К
14. Алергични заболявания.
15. Инфекции на горните дих пътища. ДД на дете със стридор.
16. Инфекции на долните дихателни пътища. Бронхиолит.
17. Остри пневмонии.
18. Хронични белодробни инфекции. Муковисцидоза.
19. Туберкулоза.
20. Бронхиална астма
21. Дихателна недостатъчност
22. ДД на повръщането
23. ДД на остра и хронична коремна болка
24. ДД на Хронични диарии
25. ДД на запек
26. Анатоомо-физиологични особености на ССС. Циркулаторни промени след раждането.
27. ВСМ с ляво-десен шънт
28. ВСМ с дясно-ляв шънт
29. ВСМ с обструкция в изхода на камерите
30. Сърдечни ритъмни и проводни нарушения в детска възраст. Синкопи.
31. Придобити заболявания на сърцето: инфекциозен ендокардит, миокардит, перикардит, кардиомиопатии.
32. Артрити - ювенилен идиопатичен артрит, ревматизъм, реактивен, септичен.
33. Колагенози и васкулити - системен лупус еритематодес, дерматомиозит. склеродермия, пурпура на Schonlein-Henoch, нодозен полиартериит, болест на Kawasaki
34. Инфекции на отделителната система. ВУР.
35. Нефротичен синдром. ДД на отоци.
36. Остри и хронични гломерулонефрити.
37. ДД на хематурия
38. Остра бъбречна увреда. Хемолитико-уремичен синдром.
39. ДД на артериална хипертония.

40. Анемии вследствие недостатъчна продукция на еритроцити /анемия на Fanconi/ или неефективна еритропоеза /желязодефицитна анемия, анемия при недоимък на фолати/.
41. Анемии вследствие увеличена деструкция на еритроцитите – хемолитични анемии /наследствена сфероцитоза, дефицит на глюкозо - 6-дехидрогеназа, таласемични синдроми/
42. Хеморагични диатези - коагулопатии – хемофилии и болест на von Willebrand
43. Хеморагични диатези – имунна тромбоцитопения
44. Левкемии
45. Лимфоми - болест на Hodgkin, нехочкинови лимфоми
46. Солидни злокачествени тумори - тумор на Wilms, невробластом
47. Захарен диабет
48. Заболявания на щитовидната жлеза – хипотиреозидизъм и хипертиреозидизъм.
49. Болести на надбъбречната жлеза - вродена надбъбречна хиперплазия, синдром на Cushing, болест на Addison
50. Физиология на пубертета.
51. Нисък ръст
52. Преждевременно полово развитие. Късен пубертет.
53. Пароксизмални състояния в детска възраст - епилептични и неепилептини. Фебрилни гърчове. Чести епилептични синдроми.
54. Заболявания на централния двигателен неврон. Детска церебрална парализа
55. Заболявания на периферния двигателен неврон: спинална мускулна атрофия, полирадикулоневрит на Guillain – Barre, мускулна дистрофия на Duchenne.
56. Дефекти на невралната тръба и хидроцефалия. Микро- и макроцефалия.
57. Изоставане в нервно-психическото развитие. Интелектуален дефицит.
58. Злополуки.
59. Отравяния
60. Имунни дефицити.